

BRABANTPARK

NIEUWS

BREDA

Er leeft méér in Brabantpark!

Editie 24 | januari 2020

Bij Otten rechtsaf

Bijna 60 jaar een icoon in de wijk, maar sinds januari weg uit Brabantpark. Na de overname van Garage Otten in 2018 door Van Mossel zijn ze nu verhuisd naar het Minervum.

De hoogste tijd dus voor een gesprek met de laatste 'Otten', de familie die hier decennialang de scepter zwaaide en er vanaf het begin van de wijk Brabantpark waren. Lees het interview op pagina 6.

Al bijna 60 jaar HAMSTEREN!

pagina 4

UPDATE Groendeal

pagina 12

Hondenweer?

Echt lekker is het weer niet de laatste tijd....het blijft maar herfst. Maar wie een hond heeft zal hem uit moeten laten...en dat zorgt dan weer voor leuke ontmoetingen. Zelfs in tijden dat je het liefste binnen zit. Lees het artikel op pagina 8.

Teteringsedijk

De wijk Brabantpark is nog maar 70 jaar oud, maar niet alle delen van de wijk zijn zo 'jong'. De Teteringsedijk bijvoorbeeld heeft met haar buurtschappen al heel wat meegemaakt. Wie daar alles over weten zijn de gezusters Loomans. Lees het interview op pagina 10

Voorwoord

Daar zijn we weer...het heeft even geduurd, waarvoor excuses. Aan onderwerpen geen gebrek en ook aan inzet van redactieleden lag het niet. De decembereditie kwam niet van de grond door mijn drukke bedrijf.

Gelukkig is de decemberstress achter de rug en heb ik nu wél tijd kunnen maken voor mijn favoriete vrijwilligerswerk: Brabantpark Nieuws.

Enorm blij zijn we met alle leuke reacties op het blad. Mooie verhalen over het Brabantplein die we niet eens allemaal konden plaatsen én een dik compliment van de slijter die niet had verwacht dat het blad zo goed gelezen werd.

Eerlijk gezegd...dat wisten wij ook niet. Zelfs een subtiële vermelding van mijn huwelijk in het voorwoord werd opgemerkt door een medesporter in de sportschool. Gelukkig...het wijkblad wordt dus niet alleen gebruikt om de haard mee aan te steken ;-)

Daarom zijn we er weer vol ingedoken om verhalen te verzamelen. Over Garage Otten, de Teteringsedijk, een nieuwe episode over het Brabantplein én de eerste van een serie artikelen over ontmoetingen in de wijk.

We wensen jullie allemaal veel leesplezier!

Hartelijke groet,

Leon Colbers
Hoofdredacteur

Sociale sofa

In de vorige editie van Brabantpark Nieuws schreven we over het project sociale sofa. In Heusdenhout is dit inmiddels in volle gang. Joop is druk bezig met haar benkske.

In de afgelopen editie stond ook in Brabantpark Nieuws het door Ton Dunk geschreven artikel mét een oproepje om ook deel te nemen. Het liep niet storm, maar toch...er is mogelijk een kluslocatie én iemand die mee wil helpen om ook in Brabantpark zo'n bankje geregeld te krijgen. Maar daarmee zijn we er nog niet...Wilt u ook helpen om dit bankje in Brabantpark tot stand te laten komen? Stuur dan een berichtje naar info@breda-oost.nl. Hopelijk kunnen we dan de komende periode iedereen bij elkaar brengen en van start gaan met dit bijzondere project.

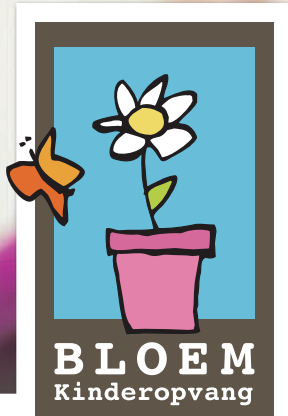
Avondvierdaagse Breda Oost

Beste lopers van Avondvierdaagse Breda Oost, Als fanatieke deelnemers uit Breda Oost, zien we jullie jaarlijks lopen met jullie kroost. Het ziet er altijd heel gezellig uit, met op de slotavond een medaille als buit.

In 2020 bestaat onze Avondvierdaagse 40 jaar en dat vieren wij op speciale wijze met elkaar. Hiervoor is het bestuur al druk in de weer om er een leuk feestje van te maken en hopelijk blijft het droog dit keer.

Dankzij vrijwilligers en sponsors lukt het ons om dit evenement te laten slagen. Lopen jullie van 9 t/m 12 juni mee of wil je liever als vrijwilliger je steentje bijdragen?

Kijk voor meer informatie op www.a4dbredaoost.nl

BLOEM
Kinderopvang

Duurzaam & biologisch

**Kinderdagverblijf
BSO
Peutertuin/VVE**

UW KIND AANMELDEN?
NEEM DAN CONTACT OP VOOR EEN
VRIJBIJVENDE KENNISMAKING!

076 - 515 69 00
www.bloembreda.nl

Bloem Kinderopvang **Breda Noord** Cornelis Florisstraat 25, **Breda Oost** Epelenberg 4

Gastakker 17
4817 XA Breda

Mail: afspraken@vitalevoeten.nl of bel: 06-57784396 (ook per Sms of Whatsapp)

Vitale Voeten Pedicure Praktijk

Wilt u:

- weer prettig en zonder pijn kunnen lopen?
- van uw likdoorn(s) af?
- eelt en kloven laten behandelen?
- (ingroeiende) teennagels laten verzorgen?
- beschadigde nagels laten herstellen?
- advies ten behoeve van gezonde voeten?
- meer informatie? Kijk op www.vitalevoeten.nl

Mariëlle Holtus

Ruime openingstijden - Gediplomeerd Medisch Pedicure - Praktijk op de begane grond - Parkeren voor de deur

Verloskundigenpraktijk ienova

Maartje Huver en Ineke Oomens

Persoonlijke zorg, dicht bij huis
en al meer dan 27 jaar ervaring!

Onze spreekuur locaties
Wilhelminapark 9, 4818 SL Breda
Brabantplein 36, 4817 LR Breda

Altijd bereikbaar op
06 - 5100 7769
info@ienova.nl
www.ienova.nl

pluk!

FYSIOTHERAPIE

AL MEER DAN 2 JAAR SAMENWERKINGSPARTNER VAN NAC

PLUK! HEEFT VESTIGINGEN IN:

HEUSDENHOUT BRABANTPARK
IJPELAAR CENTRUM VAN BREDA
SPORTPARK

VOOR EEN AFSpraak BEL 076-522 72 01

OF GA RECHTSTREEKS NAAR

PLUK-FYSIOTHERAPIE.NL

BRABANTPLEIN

Afl.2 De eerste bewoners

Tekst: El Heij-Bonhof, geredigeerd door Leon Colbers

Naar aanleiding van het artikel in de vorige editie van Brabantpark Nieuws ontvingen we leuke reacties. Waaronder van de eerste bewoners van het Brabantplein, de familie Heij.

Wij, El en Ger Heij waren de eerste bewoners van het Brabantplein in november 1958. Wij kwamen aan vanuit Enschede met een verhuswagen om een uur of 6 's middags. Er stond een groot hek voor onze flat en de mannen van de verhuswagen moesten helemaal naar boven. Een lift was er niet. Toen we in de mooie flat aankwamen, zagen we dat er geen water en licht in de flat was. Een telefoontje naar de Gemeente leerde ons, dat we naar de instantie die water en gas verzorgt moesten bellen. Wij kregen die avond stroom en water van de flat naast onze flat waar nog niemand woonde. Ze hadden het verkeerde pand aangesloten. Met onze baby van drie maanden die inmiddels honger kreeg, ging ik op pad om een flesje met pap warm te maken. Bij de VEGE aan de St. Ignatiusstraat was de eigenaresse zo vriendelijk het flesje warm te maken en ze zei dat ik 's avonds laat ook bij haar thuis (zij woonde boven de winkel) terug mocht komen om een flesje voor de baby op te warmen. De volgende dag hadden we water en stroom. De eerste winkelier van het plein was de kapper Van Rumund. Eén week voor kerst kwam Co naar boven en smeekte ons het toilet die dag niet meer door te trekken omdat de afvoer van ons toilet bij hem in de winkel kwam te liggen. Co van Rumund was in paniek met al die klanten in de zaak.

Met heel veel plezier hebben wij in deze flat gewoond. Bovendien hebben we hier nog twee meisjes gekregen. Hoewel er geen elektrische verwarming was, maar een oliëkachel, was het toch een ruime flat met heel mooie balkons.

Het plein zagen we groeien, eerst de 1e en 2e flat en daarna de rest. In de 1e flat zaten de volgende zaken: Jan Sol met ijzerwaren, dan dhr en mevr Verhoef, . Van de Spar, dan Kees en Corry Nouwens, van:KIJK NOU EENS BIJ NOUWENS, en daarna Van Hilst, een soort kleine super, dan in de volgende flat, kapper Van Rumund, dan Wouters de Vries, behang- en verzaak, dan de Gruyter, dan de 3e flat woninginrichting Mol, daarnaast goudsmid Van Haaren en daarnaast de fietswinkel.

Aan de zijflat was De Biekurf en aan de overkant de bibliotheek. Tegenover ons was de schoenenzaak van Joop van Oostrum, daarnaast Myra, korsettenen bh's, dan Stef van Gulik en Dinie, cadeaushop en op de hoek de slager. Op de andere zijflat was de bloemenzaak van Jan Mols, weer een kapper, genaamd Boogers.

Op het plein waren twee vijvers, die door bemiddeling van Kees Nouwens waren aangelegd. Een fraai gezicht! Zo nu en dan waren er feestjes en dan werden de luifels gebruikt om van de ene kant naar de andere kant te komen. Het waren zeven heerlijke jaren, maar wegens verandering van baan vertrokken we uit Breda. Gelukkig wonen we nu alweer heel lang in Breda. Zo ook onze drie dochters met hun gezinnen.

EXTRA EDITIE
VOOR DE
AH-SUPERMART

Albert Heijn N.V. - Zaandam

Aller Hande

FEESTELIJKE OPENINGS-
AANBIEDING
ZIE PAGINA 2

MAART 1961

Albert Heijn opent negende SuperMart

Woensdag 15 maart 10 uur 's morgens
op Brabantplein-Breda

EERSTE SUPERMART in Zuidelijk Nederland

WOENSDAG 15 MAART wordt voor de winkelende huisvrouwen uit Breda en omgeving een belangrijke dag. Dan gaan de deuren open van de eerste SuperMart van Albert Heijn in het zuiden van ons land. Voor deze negende AH-SuperMart viel het oog op de Bredase „lijnbaan”, het fraaie winkelcomplex aan het Brabantplein, dat met de opening van deze SuperMart een winkelcentrum van de eerste orde gaat worden.

Nu snel, geriefelijk en gemakkelijk winkelen

SuperMart prijzenklok

Alle boodschappen in één keer

Kijken, kiezen en keuren.... zo gaat dat in een AH-SuperMart.

1958 of 1961? That's the question!

Naar aanleiding van het artikel van historicus Frans Gooskens kwam onder andere de volgende vraag binnen van Erwin Meiners:

“In Brabantpark Nieuws las ik het artikel over de beginjaren van Brabantplein en ook uw vraag om eventueel tips, herinneringen etc te delen. In de bijlage daarom een aardig artikel uit BnDeStem uit 2016 met een verhaal over de eerste AH-super van Breda en jawel, die werd geopend op Brabantplein.

Dat is trouwens nog wel een puntje ... in het artikel in De Stem staat 1958 als openingsjaar voor het winkelcentrum, in het artikel in Brabantpark Nieuws is dat 1961.”

Dit hebben we meteen nagevraagd bij Frans en hij kwam met het bewijs. De AllerHande van 1961...die bestond toen dus ook al. Daarin wordt melding gemaakt van de opening van de AH op het Brabantplein. In het artikel van BNdeStem staat ook dat AH Brabantplein het 10e filiaal was, ook dat is incorrect en moet het 9e filiaal zijn.

De verklaring: zoals ook in het stuk van mevrouw Heij te lezen is, was zij de eerste bewoner in 1958. Gaandeweg werden er flats bijgebouwd. Het plein was nog niet af en werd pas later geopend. Vandaar dat we 1961 hanteren als openingsjaar.

In een volgende uitgave gaan we vast nog aandacht besteden aan de Albert Heijn en meer...blijf dus reageren!

i Tips insturen?

Deel uw kennis over het Brabantplein! Heeft u verhalen, leuke herinneringen, oude foto's of kent u winkeliers die er zaten en wat zouden kunnen vertellen? Laat het ons dan weten door een mail te sturen naar info@breda-oost.nl

Bij Garage Otten rechtsaf!

Einde aan een tijdperk

Door: Brenda Roels & Leon Colbers

“Waar moet u zijn? In Brabantpark? Dan moet u bij Garage Otten rechtsaf!” Wellicht komt dit u bekend voor. ‘Garage Otten’ aan de Beverweg is een heus begrip in onze wijk. Het bedrijf heeft dan ook een lange, rijke geschiedenis en is onlosmakelijk verbonden met Brabantpark. Tot voor kort tenminste. Want waar jarenlang ‘Otten’ op de gevel prijkte, staat er sinds september 2018 ‘Van Mossel’ te lezen.

Fons Otten, voormalig directeur, neemt graag de tijd om ons te vertellen over de geschiedenis van dit familiebedrijf. Zijn overgrootvader startte ooit zijn eigen bedrijf op de Havermarkt in Breda. Wanneer dat precies is geweest, is niet helemaal duidelijk. Fons heeft een document uit 1866, waarin de werkgever van zijn overgrootvader hem succes wenst met zijn eigen bedrijf. De eerste officiële documentatie van het bedrijf dateert echter pas uit 1880.

Het bedrijf hield zich bezig met diverse activiteiten:

hoefsmederij, machinefabriek en met o.a. het maken van molentjes om lijnzaadolie te persen. Ook de kinderen werkten mee in het bedrijf.

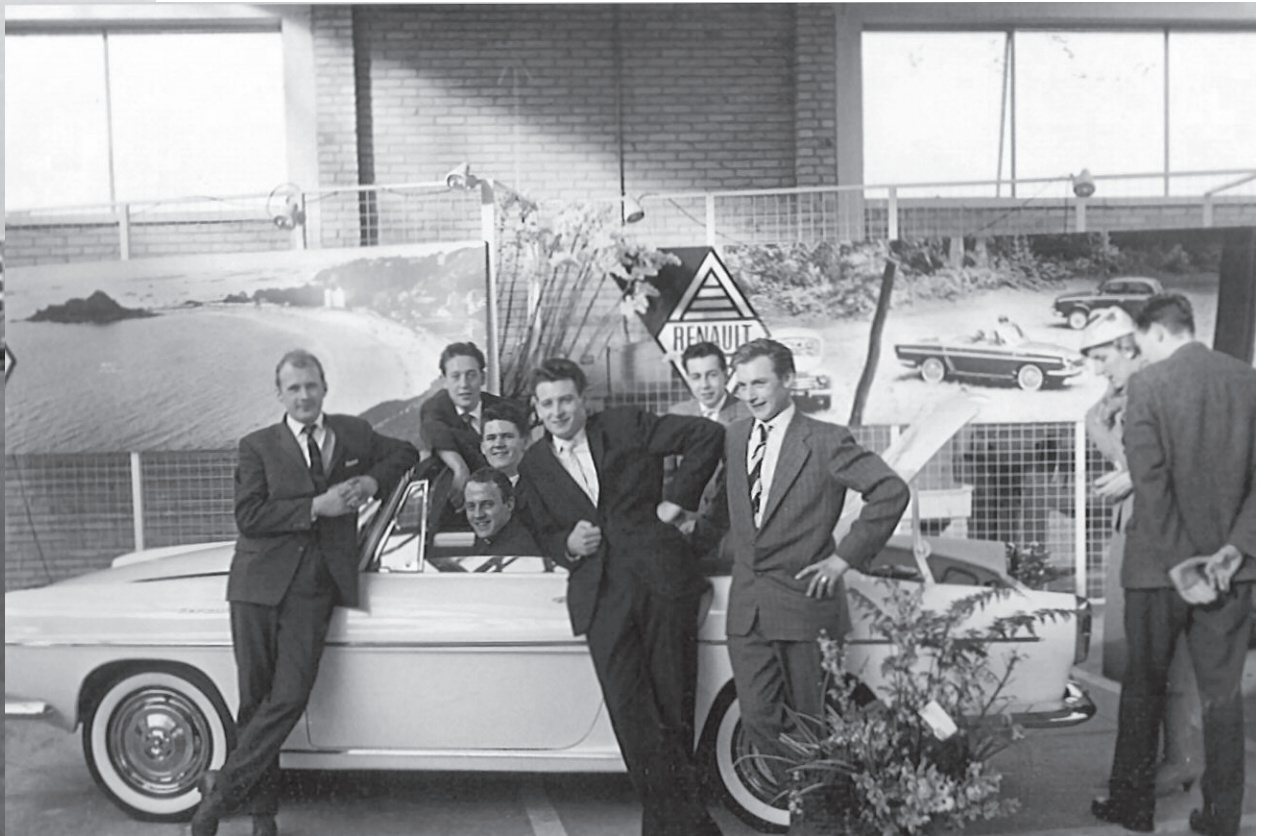
En één van die kinderen was een echte pionier en uitvinder, Frans Otten, de opa van de voormalig directeur.

Bij een bezoek aan de wereldtentoonstelling in Parijs in 1889, zag Frans daar een automobiel, iets volledig nieuws in die tijd. Dat leek hem wel wat. Hij kocht een bouwpakket en bouwde zo zijn eigen eerste auto, waarmee hij rondjes reed over de Havermarkt. Dit trok de aandacht van een huisarts, die de auto wel wilde kopen om zijn patiënten te bezoeken. En dat was het begin van het autobedrijf.

Overigens heeft opa Frans nog meer primeurs op zijn naam staan. Zo haalde hij de kleurenfoto naar Nederland en ontwikkelde hij een gasmasker voor het Nederlandse leger tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Tussen 1901 en 1907 bouwde hij zelf motorfietsen. Hiervan zijn er zo’n veertig gemaakt, waarvan er vier nog bestaan. Er werd zelfs een damesmodel gemaakt, speciaal voor zus Petra.

In 1925 werd de firma Otten officieel dealer van Renault. Het bedrijf groeide en op 17 maart 1961 werden de deuren geopend van het huidige pand aan de Beverweg, toen nog aan de rand van Breda. Een heel bijzonder pand, want een dergelijke omvang was in Nederland en daarbuiten ongekend. Het diende dan ook als voorbeeld voor andere dealers hoe een modern garagebedrijf eruit moest zien.

Naast de garage runden ze er ook drie tankstations, waarvan er nu nog één over is (de OK aan de Claudius Prinsenlaan).

Vier zoons en één dochter namen de leiding van het bedrijf over, dat drie ondernemingen omvatte: een autobedrijf, een machinefabriek en een handelsonderneming.

De machinefabriek werd gerund door de vader van Fons Otten, die boven het bedrijf woonde met zijn vrouw en zeven kinderen. Zijn oom Leo woonde eveneens boven het bedrijf en runde de handelsonderneming.

Het gezin had een nauwe binding met de wijk Brabantpark. De kinderen groeiden er op en vonden er hun vrienden waarmee ze eindeloos konden spelen in de werkplaats. Vanuit zijn slaapkamertje keek Fons zo naar de Grote Kerk, een magisch uitzicht. De ouders waren actief in de kerk en een oom zat bij de vrijwillige brandweer.

Toen het gezin naar Bavel verhuisde, was dat dan ook een grote overgang, zo vertelt Fons ons. Hij koestert veel fijne herinneringen en mooie verhalen aan het wonen in Brabantpark. Stiekem zou hij best terug willen keren naar de plek waar hij geboren is.

Toen het eind jaren 80 minder ging met Renault besloten de Ottens het roer volledig om te gooien. De negativiteit die op dat moment heerste rondom het merk deed de familie besluiten te stoppen met het merk. "Dat viel niet mee, want de interne familiepropaganda was Renault voor, achter en opzij. Je stond op met Renault en ging er mee naar bed. Hoe konden we daar mee stoppen?", aldus Fons. Echter voor het voortbestaan van

de firma Otten was een overgang noodzakelijk en werd contact gelegd met Fiat, en met succes. In december 1987 werd de firma Otten dealer voor Fiat. Later werden daar Alfa Romeo, Lancia en Jeep aan toegevoegd.

Ondanks de vele nazaten die in de familie Otten geboren werden, was Fons uiteindelijk de enige die ging werken in het autobedrijf. Zijn neef Ben nam de handelsonderneming en de machinefabriek over.

Al sinds eind jaren 80 werkte Fons bij het autobedrijf. Toch was zijn bedje niet zomaar gespreid en werd hem duidelijk gemaakt dat hij eerst maar eens elders ervaring op moest gaan doen. Fons ging aan de slag in Rotterdam en later in Amsterdam. Hij leerde hier het vak en zo kreeg hij in Amsterdam een goede positie bij een dealerbedrijf. Hij vond het er heerlijk. Toch trok het familiebedrijf aan hem...Breda had Fons nodig. Er moest wel wat water door de Amstel om voor de terugtocht vanuit het hoofdstedelijke Amsterdam naar de gezellige provinciestad Breda te kiezen. Toch besloot hij naar het familiebedrijf terug te keren en daar heeft hij tot op de dag van vandaag geen spijt van.

Op 1 juli 1993 nam Fons het stokje van de familie over. Hij reorganiseerde het bedrijf en op één jaar na kon hij ieder jaar winstgevend afsluiten. Dat is opmerkelijk, want het is tijdens de crisis kommer en kwel geweest in de branche, waarbij menig dealer over de kop ging. Hierbij verwijst hij ook vol trots naar zijn trouwe team. De meeste personeelsleden zijn al lang in dienst. Hij hecht hier veel waarde aan en heeft altijd veel energie gestopt in het binden van zijn personeel. Als je bij het

bedrijf binnenstapt heerst er een heel ander sfeertje dan bij de meeste dealerbedrijven waarin de directeur vanuit een ivoren toren naar beneden kijkt. Met succes dus, want juist die menselijke maat maakte Otten als dealer zo bijzonder.

De laatste jaren maakte Fons zich steeds meer zorgen over de toekomst van het bedrijf. Hij heeft geen kinderen, neven of nichten die het familiebedrijf over zouden kunnen nemen. Toen de firma Van Mossel zich aandeede, zag hij hierin een mooie kans om het voortbestaan van het bedrijf te kunnen waarborgen.

In september 2018 verdween de naam Otten van de gevel en werd vervangen door Van Mossel. Of hij hier wellicht wat weemoedig onder is? Nee hoor, hij vindt het juist fijn dat het bedrijf op deze manier kan voortbestaan. Zijn vrouw had er wat meer moeite mee. "Maar het is goed zo," aldus Fons.

Inmiddels heeft hij een stapje teruggedaan en werkt hij nog slechts gedeeltelijk in het bedrijf. Begin dit jaar heeft een verhuizing plaatsgevonden naar de nieuwe locatie op het Minervum. Het zo bekende en vertrouwde gezicht van het autobedrijf aan de rand van Brabantpark is daarmee ook langzaam aan het verdwijnen.

Wat er met het pand en de locatie gaat gebeuren, weet Fons ook niet. Het pand zal worden verkocht en het is aan de koper om een nieuwe invulling te geven aan dit stukje van de wijk. Hij kijkt wel positief naar de komende vernieuwingen, hoe het dan ook ingevuld zal worden. En hoewel hij zelf mijmert over een appartement met uitzicht op de Grote Kerk, waar hij dan zelf direct zou gaan wonen, gaat dat er wellicht niet komen. De nieuwe bestemming zal moeten voldoen aan de eisen van 'urban living and working,' zoals door de gemeente omschreven. De nieuwe bestemming zal altijd

Foto boven: Grote drukte tijdens de opening

Foto onder: In 1961 was het volstrekt normaal om je bedrijf door meneer pastoor te laten zegenen

minder verkeersbewegingen met zich mee brengen dan dat nu het geval is. Het laden en lossen in de nachtelijke en ochtendlijke uren zal tot het verleden gaan behoren. "Maar wat het ook wordt, het zal zoals het in 1961 deed, ook nu weer een positieve impuls geven aan de wijk," zo redeneert de voormalig directeur.

Mooi hoe zo'n bedrijf, dat klein is begonnen, uitgroeit tot een bedrijf van formaat. Wij als bewoners van Brabantpark zullen het bedrijf in elk geval wel gaan missen als aanknopingspunt in onze routebeschrijvingen.

BRABANTPARK ONTMOET

Aflevering 1 : De hondenuitlaatplaats

Door: Brenda Roels

We zijn met 10.000 Brabantparkers. Dat zijn er heel wat. Maar waar treffen die elkaar? Dat is een vraag die we ons stelden. We hadden niet heel veel tijd nodig om zo een aantal locaties te noemen waar mensen spontaan verbinding maken. In deze eerste aflevering: De Hondenuitlaatplaats.

Dagelijks wandel ik met mijn trouwe viervoeter door het Brabantpark. Samen genieten we van onze rondjes in de buitenlucht. Ik haal heerlijk een frisse neus tussen alle drukke bezigheden door en hij geniet van alle lekkere luchtjes die overal aan lijken te kleven.

En uiteraard zijn we voorzien van zakjes om op te ruimen wat je zelf ook niet onder je schoen wilt terugvinden.

Een drukte van belang

In het park is altijd wel iets te doen. Kinderen spelen, in de zomer komen gezinnen picknicken op het gras, of sleeën in de winter, regelmatig worden de eenden en ganzen verwend met allerlei lekkers en de bankjes zijn veelal bezet door gezellig keuvelende buurtbewoners.

Ook veel hondenbezitters uit de buurt zijn regelmatig te vinden in het park. Op het hondenveldje is het altijd feest en wordt uitbundig gespeeld door onze enthousiaste huisgenootjes. Maar ook de baasjes en bazinnetjes weten elkaar te vinden.

Even snel een rondje lopen met de hond is maar zelden een optie. In weer en wind kom je elkaar tegen. En niemand ontkomt aan een uitbundige begroeting. Meestal van de honden, maar zeker ook van de baasjes.

Van praatjes tot vriendschap

Er worden heel wat contacten gelegd in en om het hondenuitlaatveldje aan de rand van het park. Gezellig even kletsen over het weer, de honden, gebeurtenissen in de buurt. En uiteraard wordt er af en toe eens lekker geklaagd

of worden de laatste roddels uitgewisseld.

Dat plaatsens als deze een belangrijke verbindende factor kunnen zijn, bevestigt ook het baasje van Juno. "Eigenlijk heb ik al mijn beste vrienden ontmoet bij het uitlaten van de honden," vertelt ze. "Soms komen we samen met meerdere honden. Iedereen is dan aan het kletsen en kijken hoe de honden spelen." Ze heeft mooie herinneringen aan de wandelingen met haar kleine maatje, samen met buurtgenootjes.

"Je leert de buurt kennen," zo ervaart ze. "Je ontmoet allerlei mensen, jong of oud, man of vrouw, het maakt niet uit."

Ook voor het baasje van Micky heeft de hondenuitlaatplek een sociale functie. "In een voor mij moeilijke periode besloot ik om een hondje te nemen," zo vertelt ze. "Je moet altijd naar buiten en je ontmoet altijd wel iemand, dat heeft me erdoorheen geholpen. Je komt altijd wel iemand tegen om even een praatje te maken. Soms houdt iemand je gewoon wel een uur aan de praat," lacht ze, "dan ben je wel lang onderweg."

Hoewel de hondenuitlaatplekken niet primair bedoeld zijn als ontmoetingsplaats, hebben ze vaak wel een sociaal verbindende functie.

Er worden vriendschappen gesloten tussen baasjes van de spelende honden en ik heb zelfs gehoord over ontluikende liefdes te midden van al het geblaf.

Wat praktisch ingericht is voor de honden om hun behoeften te kunnen doen, is dus tevens een plek om elkaar te ontmoeten en gezamenlijke interesses te delen.

Stilzitten is helemaal niets voor de gez

Door: Ton Dunk

Oude fundamenten van de Loda en braakliggende grond waar ooit Molenschot Weegwerktuigen gevestigd was, bieden gedeelten van de Teteringsdijk momenteel een nogal spookachtige aanblik. Toch heeft deze oude doorgangsweg een bijzonder karakter.

De zijstraten Tuinbouwlaan en de Kwekerijstraat herinneren aan een agrarisch verleden.

Van gelijkvormigheid is geen sprake, veel gebouwen zijn qua bouwstijl en bestemming uniek. Je vindt er zelfs oude boerderijwoningen en een Vlaamse schuur. Eén huis springt er uit omdat het terugspringt: het tussen hoge woningen ingeklemde en achter leilinden verscholen Verstopte Huuske, bouwjaar 1873. Ik wil meer weten van de historie

van de straat en bel na een tip van buurtbewoonster Marjolein, aan bij de gezusters Loomans. Zij wonen sinds 1929 aan de Teteringsdijk en kunnen daarom het nodige vertellen over de historie van dit stadsdeel.

Na een hartelijke ontvangst met koffie leg ik de dames het doel van mijn bezoek uit. Maar ik merk dat dit min of meer overbodig is, al na enkele minuten ligt er een groot fotoalbum op tafel. Het is een bekend gegeven dat bij het bekijken van oude prenten verhalen loskomen. Dat is nu ook het geval, de gezusters steken meteen van wal met het ophalen van herinneringen, elkaar regelmatig aanvullend of corrigerend. Uit alles wat zij vertellen blijkt dat zij verknocht zijn aan hun huis en de dijk en dat zij er een fijne jeugd hadden. 'In 1929 is naast ons huis de waskaarsenfabriek Loomans-Donkers gebouwd. Wij speelden en renden op de grote zolderruimte van de fabriek en feestten op de zolder van ons huis. Buurtbewoners waren altijd welkom bij ons, het was een soort zoete inval.' Zij vertellen ook over hoe de buurt er voor de oorlog uitzag, over weilanden met koeien en de tuinderskassen. 'Wij hadden er de ruimte en dat vonden wij heerlijk. Je kon destijds met de stoomtram over de spoordijk naar Oosterhout, de naam Teteringsdijk herinnert nog altijd aan die spoordijk. Aan de overkant was in het Verstopte Huuske een wasserij voor fijne kleding gevestigd.' Bladerend door het verleden naar het heden komt uiteraard de oorlog ter

ezusters Loomans

sprake. Ook voor hen was vooral de periode rond het einde van de oorlog een spannende tijd. 'Een eindje verderop kwam achterin een tuin eens een vliegende bom neer en na de bevrijding waren bij ons thuis Poolse soldaten ingekwartierd.'

Sloop en nieuwbouw

Begin jaren vijftig werd begonnen met de bouw van de wijk Brabantpark en het klooster aan de Ignatiusstraat. De tuinderijen, sloten en weilanden met koeien moesten plaats maken voor woningen en winkels. Nog later werd de verbinding naar de Hoge Vucht aangelegd: de Doornboslaan. 'Dat was een behoorlijk heftige ingreep, zeker omdat er voor die doorbraak prachtige woningen tegen de vlakte moesten. Dat deed ons wel pijn.' In het fotoalbum zijn veel foto's van sloop en nieuwbouw uit die periode te zien. Als ik hen vraag wat zij van de huidige bouwplannen denken:

'Ja, we waren bij de presentatie van het Tuinen van Genta-project, maar we moeten nog zien wat er van terecht komt. Het is wel tijd dat er iets gaat gebeuren, want er struint veel ongedierte over het terrein. Maar toch hebben we het hier goed en kunnen onszelf prima bezighouden. We gaven tot aan onze pensionering les in handenarbeid op middelbare scholen, dat was een geweldige tijd.

Na onze pensionering zijn we privélessen gaan geven en pasten op kinderen van mensen die in de buurt woonden. Stilzitten is helemaal niets voor ons en we hebben nu ook genoeg aan het onderhoud van ons huis.'

Gewoon doorgaan

Al met al zitten we al ruim twee uur aan tafel te praten en zo wordt het tijd om op te stappen.

Het gaat uiteraard te ver om al hun bijzondere en dierbare herinneringen te vermelden, het zou zowat een boekwerk kunnen worden. Voordat we afscheid nemen loodst een van

de dames me naar de voorkamer. Zij vraagt of ik haar schilderijen even wil zien. Tot mijn verbazing staan daar grote, in folie verpakte schilderijen tegen de muur. Het is figuratief, zeer kleurrijk werk en het gebruik van gemengde technieken maakt duidelijk dat de schilderes jarenlang les gaf in handenarbeid.

'Deze schilderijen moeten opgehaald worden voor een expositie in de Michaelkerk.'

Met het invallen van de duisternis neem ik afscheid van de ondernemende en kwieke dames.

Een spontane en welgemeende high five bewijst dat hedendaagse gebaren hen niet vreemd zijn.

Deze woningen moesten wijken voor wat nu de Doornboslaan is. Voor de oplettenden: Betting Autobanden bestaat nog steeds, maar dan net aan de andere kant van het spoor aan het Zustersveld

TETERINGSEDIJK

Van doorgaande route naar woonstraat

Door: Brenda Roels

Een belangrijke verkeersader, dwars door onze wijk, is de Teteringsedijk. Dagelijks maken vele automobilisten, fietsers en voetgangers gebruik van deze straat, die loopt van de Doornboslaan tot aan de Tilburgseweg.

Op een koude, regenachtige avond bel ik aan bij een van de bewoners. Ik word hartelijk ontvangen door Jos Huijsmans en zijn vrouw Carolien. Zij wonen al ruim negen jaar op deze bijzondere plek in Brabantpark.

Groene zone

Toen zij nog maar pas hun intrek hadden genomen aan de Teteringsedijk, werden enkele bomen in de straat gekapt. Een bezuinigingsmaatregel van de gemeente Breda. Jos kwam in aanraking met het project Wijkdeal Opperuimd Breda en besloot zich in te zetten voor meer groen in de straat. In de juni-editie 2014 schreven we daar al over.

En zo geschiedde dat in 2013 met steun van de bewoners in de straat en in nauw overleg met de gemeente, de bestaande

plantenbakken in de straat werden gevuld met haagbeukjes en extra bakken werden aangelegd en gevuld. Deel van de deal was dat de bewoners zelf zorg zouden dragen voor het onderhoud. Vanuit het project wordt hiervoor jaarlijks een bedrag ter beschikking gesteld, bedoeld voor de aanschaf van planten en materiaal.

Het initiatief trok zelfs de aandacht van de Waalse zender RTBF, die een documentaire maakte over Nederland. Het project van de bewoners van de Teteringsedijk was een mooi voorbeeld van de sociale betrokkenheid in Nederland.

Nog steeds groeien en bloeien de haagbeukjes in de straat. Met een aantal enthousiaste en betrokken burens wordt deze groene zone netjes onderhouden. Ook wordt de straat keurig netjes gehouden en wordt zwerfafval zo veel mogelijk opgeruimd.

Verkeersveiligheid

Een ander aspect waar de bewoners van de Teteringsedijk dagelijks mee te maken hebben, is de verkeersveiligheid. "Soms wordt er wat harder gereden, wat op zich begrijpelijk is gezien het ontwerp van de straat," zo vertelt Jos.

De Teteringsedijk betreft een ontsluitingsstraat en Jos zelf, die van origine ruimtelijk ordenaar is, heeft wel een aantal ideeën die volgens hem zouden kunnen bijdragen aan het

vergroten van de verkeersveiligheid in de straat. Hij denkt bijvoorbeeld aan drempels in de straat, het rood asfalteren van het fietspad of het plaatsen van permanente smileys.

Toezegging van de gemeente is dat in de toekomst de straat een keer heringericht zal worden, wanneer groot onderhoud aan de orde is. Wanneer dat zal zijn en op welke manier is op dit moment niet bekend.

Gemêleerd gezelschap

Jos en zijn gezin wonen graag aan de Teteringsedijk. "Het is een bijzondere plek," vindt Jos. "Er wonen veel verschillende soorten mensen, het is een heel gemêleerde straat. Dat is echt wel uniek voor Breda," zo is hij van mening. "Vaak is het er een drukte van belang door de winkels, de bewoners en voorbijgangers. Maar het kan er ook heerlijk rustig zijn. De tuin is een oase van groen en rust, geeft een heel landelijke beleving. En dat zo vlak bij het centrum van de stad."

Er staan zowel nieuwe als oude woningen in de straat, zelfs nog een aantal oude hoeves van weleer. Het is een stuk gebied in ontwikkeling en heel langzaam knapt het verder op. Ook op dit gebied ziet Jos de toekomst van de Teteringsedijk rooskleurig in.

Kortom, een unieke plek om te wonen, midden in onze wijk Brabantpark.

Zo zagen de plantvakken er begin 2013 uit. Dankzij de Wijkdeal Opperuimd Breda heeft het na jaren goede zorgen een heel ander gezicht.

**Garage
JANSEN**

Urkstraat 5
4817 AR Breda
Tel.: 076-5710372
Fax: 076-5715298

Reparaties en APK-keuringen alle merken
Verkoop van nieuwe en gebruikte onderdelen
Gespecialiseerd in Citroën en Peugeot

Zonnepanelenproject strandt met haven in zicht

Door: Ton de Brouwer

Het plan zonnepanelen te leggen op het dak van een appartementencomplex in het Brabantpark in Breda eindigt vlak voor zijn realisatie. De bewoners kozen ervoor om samen met de Bredase Energiecoöperatie (BRES) een zogeheten postcoderoos te ontwikkelen. Zestig procent van de opgewekte energie was voor de bewoners van Leyzicht en de overige veertig procent was bestemd voor wijkbewoners zonder eigen dak. Reden waarom het moest worden afgeblazen: de recente aanscherping van de WWFT. Voluit de Wet ter voorkoming van Witwassen en financieren van Terrorisme. De vraag die onbeantwoord blijft: wat heeft een klein, lokaal energieproject van doen met witwassen en terrorisme? Wie loopt welk risico? Hoe groot is het risico voor de belastingdienst?

Eind 2016 startte een initiatiefgroep bestaande uit bewoners van het appartementencomplex Leyzicht met een ambitieus plan: het dak op hun complex te voorzien van 350 zonnepanelen en zo bij te dragen aan vergroening van hun gebouw. Dit onder het motto van samen investeren, verduurzamen en profiteren. Geen eenvoudige klus omdat het appartementsrecht tal van obstakels opwerpt. De grootste hobbel die overwonnen moest worden: 80 procent van de eigenaren moest akkoord gaan. Dat vergde veel voorlichting en overredingskracht om de steun van tenminste 25 overwegend oudere bewoners te verwerven. Na jarenlange voorbereiding kon dit voorjaar met hulp van de Stichting Zonnebank Breda gestart worden met de juridische verankering van de op te richten postcoderoos Leyzicht. Een postcoderoos ofwel de regeling "verlaagd tarief" is lucratief omdat de participanten gedurende vijftien jaar de energiebelasting van hun elektriciteitsrekening terugkrijgen van de overheid.

Het plan viel volkomen in duigen toen de geconsulteerde juristen en notarissen die het recht van opstal voor BRES moesten regelen te kennen gaven dat alleen te kunnen doen wanneer zij alle participanten zouden hebben gecontroleerd op verdachte geldtransacties en alle 31 bewoners opnieuw toestemming zouden hebben gevraagd voor vastlegging van de gemaakte afspraken. Een ridicule eis omdat de in het Burgerlijk Wetboek vereiste gekwalificeerde meerderheid van 80% instemming al verkregen was. De hoge rekening van de notaris was bovendien onbetaalbaar. In één klap was het einde oefening. Een kansrijk project loopt vlak voor zijn realisatie vast op onbedoelde neveneffecten van wet- en regelgeving. De financiële hulp van de Stichting Zonnebank Breda voor de financiering van de aanloopkosten bleek weggegooid geld. De vele uren van begeleidingscommissie, VvE-bestuur, BRES en energie-adviseurs van Zonnebank voor niets geweest. Verspilde energie.

Hoe valt uit te leggen dat notarissen die in het verlengde van banken terecht zijn geweest op het verzuim van hun maatschappelijke taak bij het bestrijden van witwassen het niet meer aandurven om een klein zonnepanelenproject van burgers te laten passeren zonder onevenredige zware controle? Een typisch voorbeeld waarin juridisering haar doel voorbijschiet. En een voorbeeld van onzorgvuldige, met elkaar strijdige wet- en regelgeving. De Wwft is bedoeld om criminele geldstromen op te sporen. Het risico dat kleeft aan kleine bedragen van burgers die willen vergroenen is verwaarloosbaar klein. De belangenorganisatie van appartementseigenaren VvE-Belang heeft de wetgever gewezen op deze onbedoelde implicaties van deze wet. De eisen die voortvloeien uit de Wwft maken het in de praktijk onmogelijk om met een postcoderoos zonnepanelen te leggen op een collectief dak. Zonde omdat hiermee bruikbare vierkante meters dak ongebruikt blijven liggen. En triest omdat de regeling mede is ontworpen voor verenigingen van eigenaren (VvE's). De opdracht aan de wetgever kan niet anders zijn dan: repareer de Wwft op dit punt zo snel als mogelijk.

i Tips insturen?

Als u goed opgelet heeft...dit was editie 24. Volgende keer maken we alweer de 25e editie van Brabantpark Nieuws. Heeft u net als Ton de Brouwer of El Heij een verhaal of onderwerp dat u wilt delen? Stuur dan een berichtje naar: info@breda-oost.nl

Oh en mocht u nog over onbenut commercieel talent beschikken? Help dan mee om met meer advertenties, meer pagina's Brabantpark Nieuws te kunnen maken!

CON TENT

**BENIEUWD NAAR DE WAARDE VAN UW HUIS?
VRAAG NU EEN GRATIS WAARDEBEPALING AAN!**

RALPH VAN WINGERDEN

De woningmarkt crisis is voorlopig voorbij en de huizenprijzen stijgen weer. Een goed moment voor een waardebeoordeling!

Tijdens mijn bezoek ontvangt u een realistische waardering en nuttige tips om uw huis beter verkoop klaar te maken. Gratis en Vrijblijvend. Neem voor meer informatie contact op.

06531 59628 – ralphe.contentplus.nl
www.contentplus.nl

balans in werk en welzijn

Stress op je werk? Moeite met ontspannen?
Op zoek naar de juiste balans tussen werk en privé?

IntensPsychologie biedt professionele begeleiding
bij werk gerelateerde klachten.

iNtens
psychologie

Heusdenhoutsestraat 16A, 4817 WC Breda
www.intenspsychologie.nl

COLOFON

Brabantpark Nieuws is een uitgave van Stichting Wijkactiviteiten Breda-Oost en wordt vier keer per jaar gratis huis-aan-huis verspreid in de wijk Brabantpark.

Oplage:
4.900 exemplaren

Hoofredactie:
Leon Colbers

Redactie:
Leon Colbers, Ton Dunk, Brenda Roels, Ricky Zager e.a.

Vormgeving:
Forcez B.V.
Leon Colbers & Marcus Braun
www.forcez.nl

Redactie en Advertentieverkoop:
Stichting Wijkactiviteiten Breda-Oost
Kwekerijstraat 7
4817 MT Breda
Tel. 076 - 51 54 658
E-mail: info@breda-oost.nl
www.breda-oost.nl

De deadlines voor Brabantpark Nieuws zijn in 2020:
24 feb, 11 mei, 17 aug en 23 nov. Voor Heusdenhout
Nieuws: 3 feb, 4 mei, 27 juli, 16 nov.

De bladen verschijnen drie weken na de deadline.
De verspreidingsdata kunnen wel eens iets afwijken:
beide bladen worden geheel gemaakt en bezorgd door
vrijwilligers. We hopen op uw begrip hiervoor.
U kunt uw kopij aanleveren via info@breda-oost.nl.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden
stukken in te korten. Ook zal niet alles geplaatst kunnen
worden door ruimtegebrek. Overname van (delen
van) artikelen is mogelijk, na vooraf overleg met – en
uitdrukkelijke toestemming van – de hoofdredacteur en
met bronvermelding.

De inhoud van Brabantpark Nieuws is met zorg
samengesteld. Desondanks zijn fouten of omissies
mogelijk. Uitgever en redactie zijn niet aansprakelijk voor
eventuele hieruit voortvloeiende schade.

afwisselend

Overblijfvrijwilligers gezocht!

**Heb jij tussen de middag een paar uurtjes vrij?
En vind je het leuk om met kinderen te werken?
Word dan overblijfvrijwilliger op de basisschool.**

- je begeleidt de kinderen bij het eten en spelen
- je eigen kind blijft gratis over op de dag dat je werkt
- je ontvangt een onkostenvergoeding
- je neemt deel aan ons cursusaanbod

Kijk voor meer informatie op www.kober.nl/overblijven of neem contact met ons op.

Kober kinderopvang

t 076 504 56 00 e overblijven@kober.nl i www.kober.nl

Para Medisch Centrum Heusdenhout

Wilderen 2, 4817 VG Breda

Tel: 076-5873300

email: pmc@pmc-heusdenhout.nl

website: www.pmc-heusdenhout.nl

Zorg op maat onder één dak:

- Fysiotherapie, kindersfysiotherapie, geriatriefysiotherapie, psychosomatische fysiotherapie, bekkenfysiotherapie, oedeemtherapie, manuele therapie, sportfysiotherapie, claudicatiotraining, echografie, shockwave, neurorevalidatie en FysioFit.
- Beweegprogramma's voor Parkinson, beroerte, MS, diabetes, COPD, hart- en vaatklachten, oncologie, individueel of in groepsverband.

Ruime parkeergelegenheid, buslijn 5 stopt voor de deur.

Naast fysiotherapie zijn de volgende praktijken in het gebouw gevestigd:

ergotherapie, logopedie, podoposturaaltherapie, dieetadvies, en praktijkondersteuning dr. Schueler.

PMC HEUSDENHOUT – EEN GEVESTIGDE NAAM IN BRED!

